Správa z 1. zasadnutia Fóra pre výmenu informácií o najlepších dostupných technikách

Dňa 09. 09. 2015 sa konalo historicky prvé zasadnutie Fóra pre výmenu informácií o najlepších dostupných technikách (ďalej len „BAT")v Slovenskej republike, okrem pomerne neúspešnej akcie ešte v roku 2004. Je pravdu, že takéto stretnutia mali byť už viac krát, minimálne každý rok, ako to robia napr. kolegovia v Českej republike, nakoľko zákon o IPKZ je účinný od roku 2003. Po prijatí smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách a jej transpozície do národnej legislatívy – zákon č. 39/2013 o IPKZ začali najlepšie dostupné techniky vo výraznejšej miere ovplyvňovať všetkých prevádzkovateľov, ktorí spadajú pod zákon o IPKZ, ako aj povoľujúci orgán –SIŽP. Napriek tomu ešte aj dnes mnoho odbornej verejnosti, ktorej sa táto problematika bytostne dotýka, nevie, čo si vlastne má pod BAT predstaviť, ani ako to vplýva na prax. Je to však pozoruhodné, keďže už zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami (zákon o ovzduší), ktorý nadobudol účinnosť 01. 10. 1991 vyžadoval aplikáciu BAT. Konkrétne v § 6 ods. 5 bolo uvedené „*Pri výstavbe nových zariadení, ktoré môžu byť zdrojom znečisťovania ovzdušia, alebo pri modernizácii jestvujúcich zariadení sa musia voliť najlepšie dostupné technológie s prihliadnutím na primeranosť výdavkov na ich obstaranie a prevádzku.*"Toto ustanovenie je úplne jasné, a preto zarazí, keď sa niektorí členovia príslušnej odbornej verejnosti ešte v roku 2015 čudujú, čo je to BAT a na čo je to dobré. Tak ako keby sa BAT zrazu z ničoho nič zjavilo, a nikto o ňom predtým nevedel.

SIŽP cítila potrebu zvolania odborného fóra, kde by sa mohlo vysvetliť o čom je BAT, prezentovať skúsenosti už so samotnou aplikáciou v praxi. SIŽP je síce odborný kontrolný resp. povoľujúci orgán, ale si uvedomila, že by mala vykonávať aj osvetu a vzdelávanie, čo by malo mať pozitívnu spätnú väzbu, hoci si uvedomuje, že na to sú iné organizácie rezortu. Od vízie, po samotnú realizáciu, bol veľmi krátky čas. Prvotná myšlienka vznikla na SIŽP v máji 2015 a samotné fórum sa konalo už v septembri. Jednalo sa o krátky čas, v ktorom bolo potrebné vykonať mnoho úkonov, odhliadnuc od toho, že chýbali potrebné skúsenosti a jednalo sa o prácu, s ktorou sme nemali skúsenosti. Znamenalo to nájsť vhodné priestory, príspevky na prezentáciu, a kto ich vlastne bude prezentovať. Predpokladaná účasť bola cca 40 osôb, a to sme boli optimisti. Obrovský záujem nás veľmi prekvapil, a svedčí o tom, že téma BAT je dôležitá a je potrebné o nej hovoriť. Na samotnom fóre nakoniec bolo takmer100 účastníkov, čo skutočne možno považovať za úspech, keďže sa jednalo o prvé zasadnutie.

Program bol skutočne rozsiahly a týkal sa rôznych oblastí. Nie je dôvod detailne rozvádzať jednotlivé príspevky, nakoľko samotné prezentácie sú sprístupnené na Enviroportáli. Čo je však z pohľadu SIŽP potrebné vyzdvihnúť, boli príspevky samotných zamestnancov SIŽP, v ktorých prehľadne a názorne prezentovali reálne skúsenosti s prehodnotením integrovaných povolení

podľa BAT. Na týchto príspevkoch bolo dobre vidieť, ako vyzerá prezentácia ľudí, ktorí svojej práci rozumejú a robia ju s entuziazmom. Samozrejme, aj všetky ostatné príspevky boli na vysokej úrovni, a z našej strany patrí poďakovanie všetkým, ktorí si našli čas a bezplatne prezentovali svoje skúsenosti.

To, že program bol nahustený, bolo zrejmé aj na konci, kde samotné ukončenie bolo až o 16:45 hod., kde už zostalo len posledných 19 „skalných". Netreba to brať ako výčitku voči ostatným, lebo sme si sami uvedomili, a taktiež sme sa to priamo dozvedeli na fóre, že program bol výborný, ale moc nahustený, a bolo by lepšie ho rozdeliť na dva dni.

Čo sa ešte týka samotných ohlasov priamo na mieste, tak boli pozitívne. Jeden postreh nás však trochu zarazil. Zástupca prevádzkovateľa bol zvedavý, či by nebolo možné zorganizovať aj špecializované fóra pre jednotlivé BAT, keďže „nejaká výroba ocele ho nezaujíma". Prezentáciu, ktorá o tejto problematike pojednávala, som veľmi pozorne počúval. Praktické skúsenosti, ktoré tam boli predstavené, boli pre všetkých bez ohľadu na oblasť priemyslu. Veľmi názorne boli prezentované poznatky, kde sú možné skryté problémy BAT, ako sa im vyvarovať a na čo si dať pozor.

Na záver len zhrnieme poučenia z tohto fóra a vízie do budúcnosti. Doterajšie reakcie nás utvrdili v tom, že fórum je potrebné, a teda o rok sa stretneme opäť. Tak, ako sme požiadali na začiatku fóra, nech si každý nájde chvíľku času a napíše nám svoj názor a nápady. Chceme v spolupráci s relevantnými orgánmi štátnej správy, výrobnými, spracovateľskými zväzmi, prevádzkovateľmi a odbornou verejnosťou zorganizovať odborné semináre – špecializované fóra týkajúce sa aplikácie BAT pre jednotlivé priemyselné, resp. poľnohospodárske odvetvia, na ktorých dôjde k výmene informácií z danej problematiky ako aj zaujatiu ďalších postojov vyplývajúcich z aplikácie BAT. Prvé takéto fórum bude z oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva a bude sa konať koncom októbra 2015. Všetci zainteresovaní budú v dostatočnom časovom predstihu informovaní.

Ešte raz sa chceme všetkým poďakovať za účasť a prezentáciu skúseností.

Ing. Peter Šimurka

Hlavný inšpektor

SIŽP – ÚIPK